

VOORSTEL

Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Taakdifferentiatie brandweer	AGENDAPUNT	E1
DATUM	7 december 2020		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	[Behandeld door]
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	[Telefoonnummer]
PORTEFEUILLEHOUDER	S. Schelberg		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

- Kennisnemen van de toelichting op het gelopen- en vervolgproces in het kader van taakdifferentiatie.
- Kennis nemen van de reactie van Brandweer Twente op de landelijke denkrichting taakdifferentiatie.

Samenvatting

In juli 2020 ontvingen alle veiligheidsregio's een uitwerking van de denkrichting van de Denktank Taakdifferentiatie om de consequenties hiervan per veiligheidsregio in beeld te brengen. Het gaat om de denkrichting om te komen tot een fundamenteel onderscheid tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers bij de brandweer. Met de regionale beelden wordt vervolgens een landelijk beeld gevormd. Naast deze inventarisatie worden ook alle repressieve brandweemedewerkers naar hun mening gevraagd over taakdifferentiatie door middel van een landelijke opiniepeiling. Al deze informatie is belangrijk voor de besluitvorming over de denkrichting, begin 2021.

Aan het algemeen bestuur

Aanleiding

In opdracht van het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid (JenV), wordt door de Denktank taakdifferentiatie brandweer gewerkt aan een oplossing voor het probleem dat de huidige wijze waarop vrijwilligers worden ingezet bij de brandweer strijdig is met het Europees recht. Om de vrijwilliger bij de brandweer te behouden, zal een fundamenteel onderscheid moeten komen tussen brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers.

Doorlopen proces

In november 2019 is Brandweer Twente samen met drie andere regio's gevraagd een reactie te geven op de eerste landelijke denkrichting. Naar aanleiding van de landelijke ontwikkelingen is er in februari 2020 een informatiebijeenkomst georganiseerd voor medewerkers, leidinggevendenden, KC's en de Ondernemingsraad om gezamenlijk hierover in gesprek te gaan. Ook met de bestuurders is hierover gesproken tijdens de Bestuursdag VRT van maart 2020 aan de hand van een presentatie door de commandant brandweer.

In juni 2020 ontvingen de 25 veiligheidsregio's een aangepaste denkrichting. Aan de regio's is gevraagd hier een reactie op te geven. Na een eerste inventarisatie zijn de Twentse bevindingen op donderdag 3 september gedeeld en besproken met de kazernecoördinatoren van Brandweer Twente en de Ondernemingsraad VRT. De definitieve Twentse reactie is op 25 september 2020 aangeleverd bij de Denktank taakdifferentiatie. De complete reactie is opgenomen als bijlage bij dit bestuursvoorstel.

Vervolgproces

Momenteel loopt er ook een landelijk onderzoek onder alle repressieve brandweermedewerkers om de mening te peilen over taakdifferentiatie (zgn. opiniepeiling). De resultaten van de landelijke opiniepeiling zijn naar verwachting 27 november bekend.

De Denktank had de opdracht om op 14 december 2020 een voorstel/advies in het Veiligheidsberaad neer te leggen met betrekking tot taakdifferentiatie. Echter liet de heer Kolff (Portefeuillehouder Brandweer Veiligheidsberaad) ons op 10 november '20 weten dat de uitvraag nog een onvoldoende scherp beeld heeft gegeven van de organisatorische, personele en financiële consequenties van de denkrichting. Het is de bedoeling om in de komende periode een aangescherpte uitvraag te doen in de veiligheidsregio's, om tot een goed beeld van de consequenties te komen. Dit betekent dat de besluitvorming door het Veiligheidsberaad en de minister van JenV over de denkrichting wordt uitgesteld naar februari 2021.

Het onderwerp taakdifferentiatie staat geagendeerd op de Bestuursdag VRT van maart 2021. De bestuurders worden dan inhoudelijk bij gesproken op het onderwerp. Het voorstel is om nadien de Twentse gemeenteraden te informeren.

Reactie Brandweer Twente op denkrichting taakdifferentiatie - verstuurd sept 2020

Algemeen:

De denkrichting die nu voor ligt lijkt begaanbaar. Er is wel onduidelijkheid over de praktische consequenties van de voorgestelde werkwijze, denk aan rechtspositionele gevolgen, arbeidstijden en financiële zaken. Er wordt voorzien dat taakdifferentiatie veel impact gaat hebben op de kazernes en medewerkers.

Het uitgangspunt voor Brandweer Twente is én blijft om kwalitatief goede brandweezorg te leveren door beroeps en vrijwilligers. Er wordt veel waarde gehecht aan goed werkgeverschap, er is zorg voor de medewerkers en de werkzaamheden moeten zijn balans zijn. Ook staat Brandweer Twente achter het punt gelijk werken is gelijk betalen. Er zijn kansen, maar ook zorgen. Kansen zijn er voor het moderniseren van ons opleidingsstelsel zoals sneller opleiden en met meer specialisatie voor beroeps biedt dat voor hen ook meer uitdaging. De zorgen liggen bijvoorbeeld op financiën en het behoud van onze Twentse brandweercultuur. De daadwerkelijke impact op de organisatie en de financiële gevolgen van de voorgestelde denkrichting is nog moeilijk aan te geven op basis van voorliggend voorstel. Het implementeren van taakdifferentiatie wordt gezien als een langdurig en een omvangrijk traject, dat onder landelijke regie plaatsvindt.

Samenvatting per bouwsteen uit de denkrichting¹

Om te komen tot een fundamenteel onderscheid tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers zijn er vier bouwstenen uitgewerkt in de denkrichting.

Bouwsteen 1: verplicht en niet verplicht als onderscheid

Dit punt onderschrijft Brandweer Twente. Voor twee kazernes (Hengelo en Almelo) betekent dit een fundamentele aanpassing van de organisatievorm (kazernerij door vrijwilligers behoort niet meer tot de mogelijkheden). Het beëindigen van piket voor vrijwilligers heeft daarnaast met name voor Borne en Haaksbergen flinke gevolgen. Wel vinden wij dat het mogelijk moet blijven om in bijzondere situaties of kritische functies incidenteel beschikbaarheidsafspraken te maken met vrijwilligers om de paraatheid op vrijwillige kazernes te borgen.

Bouwsteen 2: Voor repressieve taken onderscheid tussen basis, specialistisch en aanvullend

Dit punt onderschrijft Brandweer Twente grotendeels. In Twente worden de specialismen waterongevallen, complexe HV en IBGS door de beroepskazernes vervuld. Dat onderscheid is dus al zo georganiseerd.

Een introductie van het specialisme brandbestrijding wordt, gelet op de Twentse risico's, als niet noodzakelijk geacht. Brandweer Twente ziet dat dit reeds geborgd is in de basis brandweezorg. Mocht er wel een specialisme brandbestrijding komen, is het standpunt van Brandweer Twente dat alle kazernes in brede zin worden ingezet bij brandbestrijding en dat een eventueel specialisme daarbij indien noodzakelijk aansluit.

Natuurbrandbestrijding (TS-CCFM) zien wij als een aanvullende taak en niet als specialistisch. Ook wordt de Handcrew Overijssel niet gezien als een specialistische taak, omdat er hier geen sprake is van een aparte opleiding met certificering/ diploma.

Bouwsteen 3: Taken beroepsmedewerker breder dan repressief

Dit punt onderschrijft Brandweer Twente. Brandweer Twente kent tenslotte al bredere taken voor beroepsmedewerkers. Daarnaast is de reactie gegeven dat het ook mogelijk moet zijn dat vrijwilligers ook straks nog

¹ Zie bijlage 1: Toelichting bij uitvraag inzake consequenties denkrichting

ingezet kunnen worden voor niet-repressieve taken (bijvoorbeeld voorlichting geven, rollen binnen V&K, vrijwillige kc's of ondersteuning in kazernes).

Bouwsteen 4: Opleidingsduur verschilt.

Dit punt onderschrijft Brandweer Twente. Dit wordt gezien als een logisch vervolg op het voorstel van de denktank. Daarnaast is dit een kans om het brandweeronderwijs te moderniseren. Dit is een omvangrijke (landelijke) klus, waarbij er nog geen duidelijkheid is wat dit betekent voor de organisatie. In de denkrichting wordt gesteld dat het minder inspanning zal vragen van vrijwilligers om vakbekwaam te blijven. Brandweer Twente is kritisch op deze stellingheid.

Andere aandachtspunten

Tot slot zijn er nog een aantal andere aandachtspunten en opmerkingen meegegeven aan de Denktank. In het voorstel van de denktank ligt de focus erg op het maken van juridisch onderscheid, in de praktijk moeten beroeps en vrijwilligers het samen doen. Het Twentse standpunt is om een Twentse brandweer te behouden, waarbij vrijwilligers en beroeps samen volwaardig ingezet worden.

Ook vraagstukken als grootschalig optreden en slagkracht zijn onderwerpen die in het vervolg van dit traject aan bod moeten komen. Tevens is benadrukt dat de denktank transparant en duidelijk moet zijn in de communicatie naar de veiligheidsregio's en de medewerkers.

Historie

Hieronder is een uiteenzetting gegeven van enkele landelijke en regionale gebeurtenissen ten aanzien van advies en/of besluitvorming.

Gebeurtenis	Datum	Inhoud besluit
Voorzitter Brandweerkamer en ministers BZK en JenV	10-01-2018	Conclusie dat er sprake is van landelijk probleem t.a.v. juridische positie brandweervrijwilligers.
Veiligheidsberaad	14-12-2018	Presentatie oplossingsrichtingen door voorzitter Brandweerkamer in het Veiligheidsberaad.
Veiligheidsberaad	14-06-2019	Bespreking resultaten onderzoek van dhr. Verburg en opdracht voor vervolgonderzoek.
Toets door Brandweer Twente	26-11-2019	Op verzoek van de Denktank levert Brandweer Twente (samen met de regio's: Haaglanden, Zuid-Holland-Zuid en Zeeland) een reactie aan op de eerste landelijke denkrichting.
Overleg Veiligheidsberaad – minister van JenV	09-12-2019	Besluitvorming bestuurlijke koers inzake taakdifferentiatie en opdracht voor het uitwerken van de consequenties.
Bijeenkomst met regio's	11-02-2020	Landelijke bespreking met vakspecialisten inzake aanscherping en uitbreiding van de takenmatrix taakdifferentiatie.
Bijeenkomst Brandweer Twente	12-02-2020	Bijeenkomst met Twentse medewerkers, leidinggevend, OR en KC's om in gesprek te gaan over vrijwilligheid en taakdifferentiatie.
Bestuursdag VRT	05-03-2020	Commandant brandweer geeft een presentatie aan het Twentse bestuur over de laatste stand van zaken en het bestuur deelt hun visie op vrijwilligheid en taakdifferentiatie.
Ontvangst tweede denkrichting taakdifferentiatie	14-07-2020	Alle veiligheidsregio's ontvangen het verzoek een reactie te geven op de denkrichting (2 ^{de} versie) taakdifferentiatie.
Definitieve Twentse reactie	25-09-2020	Brandweer Twente levert de reactie aan op de 2 ^{de} landelijke denkrichting bij de denktank. De inhoud van de reactie is besproken met de Twentse belanghebbenden: bestuur, medezeggenschap, leidinggevend en medewerkers van Brandweer Twente.

Bijlage(n)

- 1 Toelichting bij uitvraag inzake consequenties denkrichting
- 2 Reactie Brandweer Twente denkrichting taakdifferentiatie

Enschede, 18 november 2020

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H. Meuleman

Voorzitter,
S.W.J.G. Schelberg

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 7 december 2020

Secretaris,
H. Meuleman

Voorzitter,
S.W.J.G. Schelberg